

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA „ŠUME TUZLANSKOG KANTONA“ D.D. KLADANJ

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-2591-4/21

Sarajevo, april 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	13
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	14
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	BILANS USPJEHA	16
7.1.1	Prihodi	16
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	16
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	18
7.1.1.3	Finansijski prihodi.....	18
7.1.2	Rashodi.....	18
7.1.2.1	Poslovni rashodi	19
7.1.2.2	Nematerijalni troškovi.....	22
7.1.2.3	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	22
7.1.2.4	Finansijski rashodi	22
7.1.2.5	Ostali rashodi i gubici	22
7.1.2.6	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava.....	22
7.1.2.7	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijeg perioda.....	22
7.1.3	Finansijski rezultat.....	23
7.2	BILANS STANJA.....	23
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	23
7.2.2	Tekuća sredstva.....	25
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	25
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	26
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	26
7.2.3	Kapital.....	27
7.2.4	Obaveze.....	27
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	29
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	29
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	29
8.	Vanbilansna evidencija	30
9.	JAVNE NABAVKE	30
10.	SUDSKI SPOROVI.....	33
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	34
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	35
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	37
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Direktna metoda).....	38
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine.....	39

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj (u daljem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena umanjenja vrijednosti imovine u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, zbog čega se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 2.153.000 KM može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Zakona i Standarda. To može imati za posljedicu da je nadoknadi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo utvrditi (tačka 7.2.1 Izvještaja);
2. Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Uprava Društva nije izvršila procjenu, niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva, odnosno nije postupila u skladu sa MRS-om 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja. Kontinuirano se ostvaruje gubitak u poslovanju (u 2021. godini 1.330.770 KM), što je dovelo do gubitka iznad visine kapitala u iznosu od 1.603.006 KM. Na datum bilansa tekuća sredstva iznose 1.475.495 KM, a kratkoročne obaveze 5.366.881 KM, od čega se najveći dio odnosi na obaveze po kreditima (2.162.944 KM), obaveze iz poslovanja (1.286.616 KM), obaveze za plaće, poreze i doprinose (860.650 KM) i obaveze za doprinose za šume (720.966 KM). Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2021. godine je 0,27, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospjele novčane obaveze. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem (tačka 7.5 Izvještaja);
3. Nije izvršena procjena obaveza za pokrenute sudske sporove u iznosu od 331.000 KM, niti je izvršeno rezervisanje u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, zbog čega su obaveze i troškovi potcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen (tačka 10. Izvještaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Društvo je u finansijskim izvještajima na 31. 12. 2021. godine iskazalo ukupni gubitak veći od visine osnovnog kapitala, čime je, shodno Zakonu o finansijskom poslovanju, on postao neadekvatan. Iako je Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 31. 1. 2022. godine donio Zaključak kojim zadužuje upravu da sačini Sanacioni plan Društva za 2022. godinu, Društvo do okončanja revizije nije analiziralo uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predložilo odgovarajuće mjere za prevazilaženje takvog stanja (tačka 7.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2021. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 16.810.570 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a to su prihodi od prodaje drvnih sortimenata. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- Testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- Provjeru da li ima evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- Procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Društvo nije u toku godine ponudilo naknadnom prodajom, odnosno licitacijom/javnim nadmetanjem, minimalno 20% klasiranih šumskih drvnih sortimenata, u skladu sa Odlukom o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriju FBiH. Nakon provedenih 46 licitacija u 2021. godini, ukupno raspisana drvena masa iznosila je 6.805 m³, što čini 10,84% ukupno ostvarene sječe tehničke oblovine od 62.771 m³ i značajno je manje u odnosu na minimum propisan navedenom Odlukom (tačka 7.1.1.1 Izvještaja);
2. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su u iznosu od 720.966 KM, a odnose se na neizmirene naknade za korištenje šuma za 2021. godinu. Društvo je izvršilo obračun naknada za korištenje državnih šuma, ali ih nije izmirilo u propisanim rokovima u skladu sa članom 48. Zakona o šumama Tuzlanskog kantona (tačka 7.2.4 Izvještaja);
3. Nabavke usluga sječe i izvoza šume u iznosu od najmanje 671.175 KM nisu izvršene u skladu sa potpisanim ugovorima zbog značajnog odstupanja između ugovorene i ostvarene količine nabavke. S obzirom na to da prodaja drvne mase predstavlja osnovnu djelatnost Društva, navedeno odstupanje ima direktan uticaj na ostvareni poslovni prihod i finansijski rezultat Društva. Također, za izvršene nabavke usluge održavanja radne i informatičke opreme u iznosu od 67.500 KM Društvo nije provodilo procedure za odabir adekvatnog postupka, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, s ciljem jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, kako bi se obezbijedilo najefikasnije korištenje sredstava (tačka 9. Izvještaja),
4. Društvo nije dostavilo trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju u skladu sa odredbama člana 22. Zakonom o javnim preduzećima u FBiH (tačka 6. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Ugovor o prenošenju poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području Tuzlanskog kantona između Kantonalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo i Društva u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona nije zaključen,**

što je imalo za posljedicu da je Društvo u 2021. godini obavljalo poslove iz nadležnosti bez potpisanog ugovora (tačka 5. Izvještaja);

- Društvo je osnovano radi Gospodarenja državnim šumama koje, u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona, ima za cilj očuvanje, zaštitu i bolje korištenje prirodnih staništa i šumskog biodiverziteta. Skrećemo pažnju na to da je najveći dio ostvarenih poslovnih prihoda za 2021. godinu (79%) utrošen na plaće radnika i troškove angažovanja usluga kooperanata za poslove koji su u nadležnosti Društva. Navedeno ukazuje na to da su resursi usmjereni na pokriće troškova plaća i proizvodnih usluga, a ne na obavljanje poslova iz nadležnosti (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);
- Zakonom o šumama utvrđeno je da su poslovi čuvanja i zaštite šuma putem čuvarske službe u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo. Čuvarska služba je i dalje u nadležnosti Društva, a finansiranje se vrši iz namjenskih sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona na osnovu zaključenog Sporazuma o obavljanju poslova čuvarske službe. U Društvu je na 31. 12. 2021. godine zaposleno 90 čuvara šuma raspoređenih po različitim šumarijama, čije radno vrijeme je od 7:00 do 15:30 sati. To ukazuje na činjenicu da nije obezbijeden adekvatan nadzor nad šumom, jer su šume bez čuvarske službe van radnog vremena. Nisu poduzete aktivnosti kako bi se pitanje čuvarske službe riješilo u skladu sa Zakonom o šumama i obezbijedila adekvatna zaštita državne imovine (tačka 5. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, april 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.*	Donijeti nedostajuće i uskladiti postojeće interne akte sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.	tačka 4.
2.	Odrediti koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
3.	Poduzeti aktivnosti kako bi se obezbijedili uslovi za uspješno obavljanje radnih zadataka i uskladiti sistematizaciju radnih mjesta sa potrebama Društva.	tačka 4.
4.	Proceduru imenovanja direktora Odjela za reviziju provesti u skladu sa Zakonom o javnim predućima u FBiH.	tačka 4.
5.	Odjel za internu reviziju treba pripremiti trogodišnji strateški plan u skladu s članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, treba planirati revizije procesa koji mogu imati značajne rizike u poslovanju da bi se poboljšao sistem unutrašnjih kontrola i upravljanja, te sačiniti godišnji izvještaj o radu.	tačka 4.
6.	Pokrenuti inicijativu prema Kantonalnom ministarstvu za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo kako bi se zaključio ugovor o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama i kako bi Društvo imalo pravni osnov za obavljanje poslova iz nadležnosti.	tačka 5.
7.*	Poduzeti aktivnosti sa nadležnim institucijama Tuzlanskog kantona kako bi se riješilo pitanje čuvarske službe u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona u svrhu adekvatne zaštite državne imovine.	tačka 5.
8.	Uprava Društva treba na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH.	tačka 6.
9.	Dostaviti trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.	tačka 6.
10.	Objaviti javni poziv za godišnje ugovaranje isporuke drvnih sortimenata u sredstvima javnog informisanja, na internet-stranici Društva i na oglasnim pločama šumarija kako bi se u potpunosti ispoštovao princip transparentnosti u skladu sa Odlukom o općim uslovima prodaje šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji FBiH i Odlukom o izmjenama te Odluke.	tačka 7.1.1
11.	Potrebno je tokom godine ponuditi naknadnom prodajom, odnosno licitacijom/javnim nadmetanjem, na šumskom ili centralnom stovarištu minimalno 20% klasiranih šumskih drvnih sortimenata tehničke oblovine u skladu sa Odlukom o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji FBiH.	tačka 7.1.1
12.	Evidenciju o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima	tačka 7.1.2.1

	angažovanim na radu na način da se u nju unose podaci o početku i završetku rada.	
13.*	Povećati angažman vlastite radne snage i resursa u odnosu na angažman kooperanata za obavljanje poslova sječe i izvoza šuma, radi boljeg gospodarenja šumama i ispunjavanja planova rada i šumskoprivrednih osnova.	tačka 7.1.2.1
14.*	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadleive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	tačka 7.2.1
15.*	Za prostore koje koristi Društvo treba osigurati dokaze, regulisati pravo korištenja te izvršiti uknjižbu vlasništva kod nadležnih sudova.	tačka 7.2.1
16.	Potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju s ciljem ostvarenja adekvatnosti kapitala.	tačka 7.2.3
17.*	Izmirivati obaveze za naknade za šume prema Budžetu Kantona i Budžetima općina u propisanim rokovima, u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona.	tačka 7.2.4
18.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	tačka 7.5
19.	Pravilnik o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.	tačka 9.
20.	Sačiniti Plan javnih nabavki vodeći računa o osnovnim elementima Plana, tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako bi se osigurala transparentnost njihovog korištenja. U slučaju značajnog odstupanja između planiranih i realizovanih javnih nabavki blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.	tačka 9.
21.*	Ugovore sačinjavati na način da sadržavaju period uvođenja u posao i zaštitne klauzule za zaštitu ugovora, te preduzimati sve mjere koje su na raspolaganju kako bi obezbijedila pravovremena i adekvatna realizacija ugovora.	tačka 9.
22.	Postupke javnih nabavki provoditi transparentno i odabrati odgovarajući postupak u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, s ciljem efikasnog korištenja javnih sredstava.	tačka 9.
23.*	Rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, s ciljem fer i istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.	tačka 10.

* nerealizovane preporuke iz ranijeg perioda (osam)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o šumama Tuzlanskog kantona;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o porezu na dobit Federacije BiH;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos;
- Statut Društva;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj (u daljem tekstu Društvo) registrovano je krajem 1999. godine, kao pravni sljedbenik ranijih šumskih preduzeća na području Tuzlanskog kantona. Osnivač Društva je Skupština Tuzlanskog kantona. Društvo je formirano kao jedinstveno preduzeće kome se povjerava gospodarenje državnim šumama na području Tuzlanskog kantona u skladu sa tada važećim federalnim zakonom o šumama.

Osnovni kapital upisan u sudski registar iznosi 2.467.711 KM i podijeljen je na 49.354 redovnih dionica, nominalne vrijednosti 50 KM po dionici. U ukupnoj vrijednosti kapitala nisu sadržane vrijednosti šuma, šumskog zemljišta i šumskih komunikacija koji su u cijelosti u državnom vlasništvu.

Djelatnost društva je gospodarenje svim državnim šumama i šumskim zemljištem na području Tuzlanskog kantona u što spada uzgoj, zaštita šuma i iskorištavanje šuma, razne šumarske usluge, lov i briga o divljači.

Ukupna površina kojom Društvo gospodari na području Tuzlanskog kantona obuhvata 79.628 ha. Značajan dio od 47.128 ha obuhvata područje visokih šuma, 11.473 ha čine niske šume, dok se preostalo odnosi na šumsko zemljište.

Statutom Društva iz juna 2020. godine uređena je organizacija Društva, koje posluje kao jedinstven pravni subjekt. Poslovi iz nadležnosti Društva vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica: ŠG „Konjuh“ Kladanj, ŠG „Sprečko“ Živinice, ŠG „Majevičko“ Srebrenik, ŠG „Vlaseničko“ Turalići i Direkcija.

U okviru direkcije posluju odjeli za tehničke, ekonomsko-finansijske, pravne poslove i odjel za internu reviziju, te Uprava. Sistematizovana su 683 radna mjesta, a 31. 12. 2021. godine bilo je 527 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Ulici Fadila Kurtalića br. 1, Kladanj.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od decembra 2021. godine do aprila 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Uprava koristi sredstva osiguranja naplate (bankovnu garanciju) kako se ne bi stvarala velika potraživanja po pojedinim kupcima;
- 2) Uplata poreza i doprinosa po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih vrši se u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Zakonom o doprinosima i Zakonom o porezu na dohodak;
- 3) Isplata naknada članovima Odbora za reviziju vrše se prema održanim sjednicama;
- 4) U finansijskim evidencijama prihodi od prodaje učinaka iskazani su analitički po vrstama prihoda;
- 5) Prilikom nabavke vrši se nabavka samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja, odnosno u skladu sa ponudama na osnovu kojih su izabrani najpovoljniji ponuđači sa kojim su sklopljeni ugovori;
- 6) Preispituje se opravdanost isplate naknada članovima radnih grupa kao i naknada članovima komisija zaposlenicima Društva.
- 7) U skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom društva Skupština je donijela Odluku o pokriću gubitka za 2014. godinu.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Osnivač Društva i Resorno ministarstvo uključili su se i preduzeli odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema u 2014. godini. Formiran je Nadzorni odbor, ali nije riješen status Uprave Društva niti su osigurani uslovi za funkcioniranje sistema internih kontrola;
- 2) Formiran je Odbor za reviziju, međutim nije imenovan direktor Odjela za internu reviziju u cilju jačanja sistema internih kontrola Društva;
- 3) Poduzete su aktivnosti za izmirivanje obaveza prema Budžetu Kantona i Budžetu Općina i gradova ili jedinica lokalne samouprave u propisanim rokovima u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona, ali se u posljednjoj godini kasni sa uplatama;
- 4) Poduzete su aktivnosti sa nadležnim institucijama Tuzlanskog kantona kako bi se riješilo pitanje čuvarske službe u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona u dijelu nadležnosti nad njenim radom i u dijelu redovnog finansiranja iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona.

Nerealizovane preporuke

- 1) Potrebno je vršiti rezervisanja dosljednom primjenom MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi na datum bilansa troškovi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani;
- 2) Potrebno je da Izvještaj o poslovanju sadrži analize uspješnosti izvršenja planiranih aktivnosti kao i da se daju detaljna obrazloženja eventualnih odstupanja;
- 3) Potrebno je da Društvo donese interni akt kojim bi se regulisalo ko i na koji način ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije kao i do kojeg iznosa;
- 4) Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takva sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje imovine;
- 5) Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova;

- 6) Za usluge sječe, primicanja, izvoza i iznosa drvnih šumskih sortimenata dosljedno i u potpunosti poštivati odredbe zaključenih ugovora, u dijelu koji se odnosi na rok realizacije ugovora i poštivanje ugovorenih mjesečnih dinamika realizacije;
- 7) Potrebno je prilikom obračuna i isplata stimulacija utvrditi kriterije za utvrđivanje visine stimulacija kao i razmotriti opravdanost isplate stimulacija zaposlenicima u maksimalnom iznosu;
- 8) Potrebno je da Uprava Društva poduzme aktivnosti kako bi se završili Projekti iz oblasti izdvajanja šuma za posebne namjene za koje su odobrena namjenska sredstva još u 2007. godini, a završetak radova predviđen do 31. 12. 2008. godine.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu date su ukupno 23 preporuke, od čega je 15 novih i 8 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2014. godinu.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije, obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti u cilju njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Revizijom je utvrđeno da nijedna preporuka nije implementirana i ponovit će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, a u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima Društva, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice: direkciju Društva, četiri šumska gazdinstva, deset šumarija, jednu proizvodnu jedinicu, stručne službe i odjele. Samostalna organizacijska jedinica je Odjel za internu reviziju.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo nije odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH².

---

¹ „Sl. novine FBiH“, broj: 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj: 06/17

Društvo nije donijelo interni akt za upravljanje rizikom, nije donesena mapa procesa, strategija procjene rizika i uspostavljen registar rizika. Nije izvršena procjena, značajnost i stepen rizika ni za jedan proces poslovanja.

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, konstatovali smo da Društvo za dio poslovnih procesa nije sačinilo interne akte. Kao primjer navodimo: Pravilnik o internim kontrolama i Pravilnik o računovodstvenim politikama nije usklađen sa zakonskom regulativom obzirom da je isti usvojen u 2011., a izmijenjeni Zakon o računovodstvu i reviziji u primjeni je od 1. 1. 2021. godine, interni akt kojim bi se regulisalo ko i na koji način ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije kao i do kojeg iznosa, nisu utvrđeni kriteriji za isplatu stimulacija. Nisu poštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama, nije donesen Pravilnik o javnim nabavkama kako nalaže član 35. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Plan javnih nabavki nije detaljno razrađen i dr. Pravilnik o postupku direktnog sporazuma donesen je 2010., a važeći Zakon o javnim nabavkama je iz 2014. godine. Za ove nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u Izvještaju.

Stimulacije zaposlenicima (od najmanje 10% do najviše 20%) se isplaćuju na osnovu pojedinačnih Rješenja direktora bez definisanih jasnih kriterija. Razlozi za isplatu stimulacije su različiti (povećani obim posla, zamjena kolege zbog korištenja godišnjeg odmora ili zbog odsustva kolege, obavljanje zadataka za sistematizirano upražnjeno radno mjesto). Obzirom da Društvo posluje sa gubitkom upitna je opravdanost isplate. **Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu članom 5. definisana je dopuna člana 46. u dijelu da se plaća sastoji od osnovne plaće i dijela plaće za radni učinak ukoliko je ostvaren a definisat će se posebnim Pravilnikom uz konsultacije sa Sindikatom. Navedeni pravilnik još uvijek nije donesen.**

Sistematizacija radnih mjesta propisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta čija je zadnja izmjena donesena u augustu 2020. godine. Pravilnikom je predviđeno da se broj izvršilaca za pojedine poslove planira na godišnjem nivou, a u skladu sa potrebama redovnog obavljanja djelatnosti Društva i potrebama njegovog razvoja, te da se raspoređivanje zaposlenika vrši prema utvrđenoj sistematizaciji i prema uslovima koje je potrebno ispuniti za određena radna mjesta. Pored navedenog Društvo se suočava sa nizom tužbi zaposlenika zbog neosnovanog premještanja, otpuštanja i sl. **Navedeno ukazuje na to da broj izvršilaca za određena radna mjesta nije adekvatno planiran.**

Preporuke:

- **donijeti nedostajuće i uskladiti postojeće interne akte sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola;**
- **odrediti koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH;**
- **poduzeti aktivnosti kako bi se obezbijedili uslovi za uspješno obavljanje radnih zadataka i uskladiti sistematizaciju radnih mjesta sa potrebama Društva.**

Organi Društava

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine predstavnici Ministarstva ispred većinskog vlasnika i predstavnici dioničara. U 2021. godini održane su četiri sjednice.

Privremeni Nadzorni odbor, u skladu sa Statutom Društva, činili su: Nevres Begić - predsjednik i članice i članovi: Mersida Čaušević, Ilma Ahmetagić, Nedim Mujić, Emir Hodžić, Ahmed Aljukić, Senadin Kavazović (od 3. 3. 2021.) na period od tri mjeseca, i nakon isteka tog perioda 12. 5. 2021. razriješeni su i istog dana ponovo imenovani. Odlukom Skupštine Društva na sjednici održanoj 20. 8. 2021. godine imenovan je Nadzorni odbor u istom sastavu na period od četiri godine, počevši od dana donošenja Odluke. Nadzorni odbor održao je 14 sjednica u 2021. godini.

Upravu Društva čine: Senad Selimbašić – v.d. direktora i v.d. izvršnih direktora: Mira Rustemović, Nermina Mahmutović, Amra Gogić, Hasan Krekić, Edin Brčaninović, Almir Buljubašić i Mujo Buševac. Upravu Društva imenovao je Nadzorni odbor na period od šest mjeseci ili do završetka konkursne procedure, počevši od 1. 4. 2021. godine. Nakon isteka roka, konkursna procedura nije provedena, te je Nadzorni odbor vršio dužnosti direktora i izvršnih direktora razriješio dužnosti i ponovo imenovao na period od šest mjeseci počevši od 29. 9. 2021. godine.

Odbor za reviziju čine Fuad Čerčić – predsjednik i članice: Olja Mujagić i Dženana Tukulj. Imenovan je na osnovu Odluke Skupštine, nakon provedene konkursne procedure, tek 20. 8. 2021. godine na period od četiri godine. Odbor za reviziju u 2021. godini održao je pet sjednica.

Osnivač Društva i Resorno ministarstvo dužni su aktivno se uključiti i preduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema. U prvom redu riješiti status Uprave Društva te osigurati uslove za funkcionisanje sistema internih kontrola.

Ne možemo potvrditi da su u 2021. godini Organi upravljanja Društva (Uprava, Nadzorni odbor) funkcionisali i obavljali zadaću koja im je propisana u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima što ima velikog uticaja na normalno funkcionisanje i rješavanje nagomilanih problema u Društvu.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju uspostavljen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru FBiH, provedbenim aktima subjekta revizije (Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva). U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Odbor za reviziju dužan je imenovati direktora odjela za internu reviziju na osnovu javnog konkursa za izbor tehnički najbolje kvalificiranog kandidata, ukoliko Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine nije upoznao javno preduzeće sa svojom namjerom da izvrši imenovanje u roku od 30 dana od dana kada je generalni revizor obaviješten u skladu sa članom 27. stav 5. ovog Zakona. Odbor za reviziju nije obavijestio Ured za reviziju već je pokrenuo konkursnu proceduru koja do aprila 2022. godine nije okončana.

U Odjelu je trenutno zaposlen jedan izvršilac. Sačinjen je Program rada za 2021. godinu, koji je usvojio Odbor za reviziju. Trogodišnji strateški plan nije pripremljen i donesen u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji institucija u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da nije izvršena adekvatna procjena rizika za procese na nivou Društva, odnosno odabir procesa za revidiranje u 2021. godini. Konstatujemo da obim izvršenih revizija nije dovoljan da se prepoznaju potencijalna pogrešna prikazivanja. U Planu rada za 2021. godinu nisu predviđeni procesi koji mogu imati značajne rizike u poslovanju, u cilju poboljšanja poslovanja Društva.

Preporuke:

- ***proceduru imenovanja direktora Odjela za reviziju provesti u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH;***
- ***Odjel za internu reviziju treba pripremiti trogodišnji strateški plan u skladu s članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, treba planirati revizije procesa koji mogu imati značajne rizike u poslovanju da bi se poboljšao sistem unutrašnjih kontrola i upravljanja, te sačiniti godišnji izvještaj o radu.***

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Društvo obavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa - upravljanje državnim šumama Tuzlanskog kantona. **U 2021. godini Društvo posluje na osnovu Zakona o šumama Tuzlanskog kantona koji je na snazi od 10. maja 2017. godine. Državnim šumama upravlja Vlada Kantona putem Ministarstva u skladu sa članom 29. ovog Zakona.**

Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama korisniku državnih šuma u skladu sa članom 33. Zakona, a posebno: izradu šumsko-privrednih osnova, izradu privremenih godišnjih planova gospodarenja, izradu godišnjih planova gospodarenja, izradu projekata za izvođenje radova u šumarstvu i njihovu realizaciju, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanja šumske infrastrukture, prometa šumskih drvnih sortimenata i nedravnih šumskih proizvoda, izvršavanje programa i planova biološke obnove šuma, provođenje mjera zaštite šuma, proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i ukrasnog sadnog materijala, izvršavanje planova korištenja nedravnih šumskih proizvoda, realizaciju planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu, ostale poslove, zadatke i odgovornosti u skladu sa ugovorom. Šumsko-privredne osnove izrađene su za područja: ŠG »KONJUH» Kladanj, ŠG »SPREČKO» Živinice, ŠG »MAJEVIČKO» Srebrenik, ŠG »VLASENIČKO» Turalići. Biološka obnova šuma vrši se u skladu sa članom 9. Zakona minimalno u obimu koji je predviđen šumskoprivrednim osnovama.

Ugovor o prenosu poslova iz nadležnosti sa Društvom zaključen je 15. 7. 2004. godine u skladu sa Zakonom o šumama FBiH, a koji se ne primjenjuje od 2009. godine.

Međutim, kantonalno Ministarstvo u 2021. godini nije ugovorom prinijelo poslove gospodarenja državnim šumama na Društvo u skladu sa važećim Zakonom, što je za posljedicu imalo da su se obavljali poslovi iz nadležnosti bez potpisanog ugovora.

Preporuka:

- ***pokrenuti inicijativu prema Kantonalnom ministarstvu za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo kako bi se zaključio ugovor o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama i kako bi Društvo imalo pravni osnov za obavljanje poslova iz nadležnosti.***

Zakonom o šumama, utvrđeno je da su poslovi čuvanja i zaštite šuma putem čuvarske službe u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo. Zakonom (član 45.) je utvrđeno da će poslove čuvarske službe obavljati Društvo do njene uspostave u Kantonalnoj upravi a u skladu sa sporazumom zaključenim između Ministarstva i korisnika državnih šuma. Čuvarska služba je i dalje u nadležnosti Društva, a finansiranje se vrši iz namjenskih sredstva Budžeta Tuzlanskog kantona na osnovu zaključenog Sporazuma o obavljanju poslova čuvarske službe. Društvo je sačinilo kvartalne izvještaje o troškovima čuvarske službe, a Ministarstvo odnosno Uprava za šumarstvo je vršila njihovu provjeru i sačinjavala Zapisnike o izvršenom pregledu. U 2021. godini iz Budžeta Kantona doznačena su sredstva u iznosu od 1.968.379 KM a na osnovu potpisanog Sporazuma. **U Društvu je na 31. 12. 2021. godine zaposleno 90 čuvara šuma raspoređenih po različitim šumarijama. Uvidom u zaključene ugovore utvrđeno je da je njihovo radno vrijeme od 7.00 do 15.30 sati što ukazuje na činjenicu da nije obezbijeđen adekvatan nadzor nad šumom. Nisu poduzete aktivnosti kako bi se pitanje čuvarske službe riješilo u skladu sa Zakonom o šumama i obezbijedila adekvatna zaštita državne imovine.**

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti sa nadležnim institucijama Tuzlanskog kantona kako bi se riješilo pitanje čuvarske službe u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona u svrhu adekvatne zaštite državne imovine.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Uprava Društva, u skladu s članovima 22–24. Zakona o javnim preduzećima³ i Statutom Društva, sačinjava trogodišnje planove poslovanja. Izrađeni Nacrt plana poslovanja, nakon odobrenja Nadzornog odbora, usvaja Skupština Društva. Trogodišnji plan poslovanja Društva za 2021–2023. godinu sačinjen je u decembru 2020. godine, na koji je saglasnost dao Nadzorni odbor 30. 12. 2020. godine. Trogodišnji plan je urađen sa detaljnim analizama trenutnog stanja i planiranih aktivnosti po šumsko-privrednim područjima. U

³ „Sl. novine FBiH“, br. 8/05, 81/08, 22/09, 109/12

trogodišnjem planu dat je pregled očekivanih prihoda, rashoda, plan radne snage, plan sječa, šumsko uzgojnih radova i dr.

Društvo nije u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, dostavilo trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH.

Osnova za izradu plana Društva bili su: Zakon o šumama Tuzlanskog kantona; Zakon o javnim preduzećima; Statut Društva; Šumsko-privredne osnove za područja: ŠG „Konjuh“ Kladanj, ŠG „Sprečko“ Živinice, ŠG „Majevičko“ Srebrenik, ŠG „Vlaseničko“ Turalići, godišnji planovi realizacije, jedinstveni cjenovnik proizvoda i usluga; raspoloživa radna snaga; raspoloživa materijalna i finansijska sredstva, te ciljevi poslovanja.

Društvo je donijelo Plan poslovanja za 2021. godinu, koji je Nadzorni odbor usvojio 30. 12. 2020. godine, a Skupština 12. 5. 2021. godine, u okviru kojeg su planirani ukupni prihodi u iznosu od 18.579.980 KM i ukupni rashodi od 18.461.062 KM.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Rebalans plana za 2021. god.	Ostvareno 31. 12. 2021. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	17.997.578	18.579.980	-	16.932.223	94	91
II	Rashodi	18.423.302	18.461.062	-	18.262.993	99	99
III	Dobit/gubitak prije poreza	(425.724)	118.918	-	(1.330.770)	313	1.119

Na osnovu prezentovane dokumentacije, utvrđena su značajna odstupanja u realizaciji poslovnih aktivnosti u odnosu na Plan poslovanja za 2021. godinu, što je rezultiralo manje ostvarenim prihodima od planiranih za 1.647.757 KM. Nabavke usluga sječe i izvoza šume planirane su u vrijednosti od 2.656.268 KM dok je njihova realizacija iznosila 2.052.057 KM što predstavlja značajno odstupanje od planirane vrijednosti u iznosu od 604.211 KM.

Uprava nije pratila izvršenje Plana poslovanja kao ni Plana javnih nabavki, niti je razmatrala njegovo ostvarenje kako bi u slučaju potrebe donijela odluku o revidiranju i usaglašavanju plana radi njegovog prilagođavanja nastalim promijenjenim uslovima na tržištu.

Izveštaj o radu za 2021. godinu Društvo je sačinilo u martu 2022. godine, a do okončanja revizije Nadzorni odbor nije ga razmatrao i usvojio.

Preporuke:

- **Uprava Društva treba na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH;**
- **dostaviti trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Godišnji izvještaj o radu i poslovanju Nadzorni odbor i Skupština Društva nisu razmatrali do završetka revizije.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

	u KM	
	od 1. 1. do 31. 12. 2021.	od 1. 1. do 31. 12. 2020.
PRIHODI	16.932.223	17.905.874
Poslovni prihodi	16.810.570	16.893.937
Finansijski prihodi	13.936	961.726
Ostali prihodi i dobici	55.515	42.055
Prihodi iz osnova promjene rač. politika	52.202	8.156

Prihodi se mjere na osnovu visine naknade na koju Društvo očekuje da će ostvariti pravo i isključujući iznose naplaćene u ime trećih strana. Društvo priznaje prihode kada prenese kontrolu nad proizvodom ili uslugom kupcu.

- Društvo prodaje drvene sortimente direktno kupcima prema ugovorima. Prihodi se priznaju kada je kontrola nad dobrima prenesena na kupca, što odgovara trenutku kada su dobra isporučena na specifičnu lokaciju (isporuka). Nakon isporuke, kupac u potpunosti raspolaže proizvodima i određuje uslove za prodaju proizvoda, ima primarnu odgovornost za daljnju provjeru dobara i snosi rizik zastarijevanja i gubitka u odnosu na proizvode. Potraživanja se priznaju kada se dobra isporuče kupcu jer ovo predstavlja trenutak u kojem pravo na naknadu postane bezuslovno, i potreban je samo protok vremena prije nego potraživanje dospije na naplatu.
- Prihodi od pružanja usluga se priznaju u računovodstvenom periodu u kojem su usluge pružene. Za ugovore s fiksnom cijenom, prihodi se priznaju temeljeno na stvarnoj usluzi pruženoj na kraju izvještajnog perioda kao proporcija ukupne usluge koja treba biti pružena jer kupac prima i koristi uslugu simultano. Ovo se određuje temeljeno na stvarnom broju sati rada i nastalih troškova u odnosu na ukupne očekivane sate rada i ostale troškove.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u visini od 16.810.570 KM. U okviru njih iskazan je prihod od prodaje učinaka u iznosu 14.774.689 KM. Struktura prihoda po vrsti prodatih drvnih sortimenata data je u sljedećoj tabeli:

	od 1. 1. do 31. 12. 2021.	od 1. 1. do 31. 12. 2020.
PRIHODI OD PRODAJE UČINAKA	14.774.689	14.903.358
Prihodi od prodaje na veliko (trupci četinarara)	4.362.073	4.076.841
Prihodi od prodaje na veliko (trupci liščara)	5.046.165	4.881.476
Prihodi od prodaje na veliko (ogrjev)	3.111.954	3.602.323
Prihodi od prodaje na veliko (rudno drvo četinarara)	284.560	303.152
Prihodi od prodaje na veliko (rudno drvo liščara)	98.935	33.839
Prihodi od prodaje na veliko (celuloza)	956.178	1.086.068
Prihodi od prodaje na malo (ogrjev)	884.521	919.641

Ostvareni poslovni prihodi su manji u odnosu na planirane Planom za 2021. godinu za 1.647.757 KM. Društvo nije izvršilo usaglašavanje plana u skladu sa odstupanjima.

Također, od planiranog obima sječa od 196.966 m³ realizovano je 80% (iznos 155.551 m³ od čega se na tehničko drvo odnosi 62.771 m³) što je imalo direktni uticaj na ostvarenu prodaju i finansijski rezultat.

Prodaja šumskih drvnih sortimenata uređena je Odlukom Vlade FBiH o načinu prodaje drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritorije FBiH^[1]. Odlukom je propisana obaveza transparentnog i tržišnog načina prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma, ciljevi, način i opći uslovi prodaje, te računanje minimalne cijene i nadzor nad njenom primjenom.

Pravilnikom o prodaji drvnih sortimenata iz 2010. godine prodaja se vrši putem ugovora za sukcesivnu isporuku, licitacijom i prodajom za potrebe mjesnog stanovništva.

Uprava Društva je objavila raspoložive količine drvnih sortimenata za ugovaranje u poslovnoj 2021. godini na osnovu: Godišnjeg plana poslovanja za 2021. godinu, Odluke o utvrđivanju kriterija za prodaju proizvoda i usluga u Društvu u 2021. godini i Odluke o načinu prodaje drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriju FBiH. Cijene su utvrđene Jedinstvenim minimalnim cjenovnikom proizvoda šumarstava i usluga za 2021. godinu koji je donio Nadzorni odbor Društva u decembru 2020. godine i izmjenama od 23. 6. 2021 godine.

Javni poziv za podnošenje prijave za godišnje ugovaranje isporuke drvnih sortimenata za 2021. godinu nije objavljen u sredstvima javnog informisanja niti na web-stranici Društva ni na oglasnim pločama šumarija, nego je kupcima iz baze sa kojima je Društvo do tada sarađivalo poslat poziv. Ovim načinom nije u potpunosti ispoštovan princip transparentnosti u skladu sa Odlukom o uslovima prodaje šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Utvrđena je lista kupaca sa količinama šumskih drvnih sortimenata. Kriteriji po kojima se biraju najpovoljniji su: način plaćanja – avansno plaćanje, ukupna količina, odnos vrijednosti izvoza sa ukupnim prihodom i broj zaposlenih. Ugovori o prodaji sa izabranim ponuđačima zaključeni su u januaru 2021. godine, a prodaja se vršila sukcesivnim isporukama.

Pored toga, Odlukom o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriju FBiH, utvrđena je obaveza da šumsko privredna društva u toku godine minimalno 20 % klasiranih šumskih drvnih sortimenata tehničke oblovine moraju ponuditi naknadnom prodajom, odnosno licitacijom/javnim nadmetanjem na šumskom ili centralnom stovarištu i to u skladu sa mjesečnom dinamikom proizvodnje.

U skladu sa navedenim, prodaja šumskih drvnih sortimenata vršena je putem licitacija, kroz 46 provedena javna oglasa, koji je sadržavao podatke o količinama i vrsti drveta po klasama iz kojih šumskih uprava i odjela će se vršiti prodaja. Kriterij za odabir ponuđača je najveća ponuđena cijena, što ima za cilj da se ostvari bolji poslovni rezultati prodajom tih sortimenata po većoj cijeni. Prema dostavljenoj dokumentaciji putem licitacija u 2021. godini ukupno raspisana drvena masa od 11.410 m³ od koje se na tehničko drvo odnosi 6.805 m³.

Na osnovu dostavljene dokumentacije u 2021. godini ostvarena je sječa tehničkog drveta od 62.771 m³, a putem licitacije ukupno raspisana drvena masa iznosila je 6.805 m³ što predstavlja 10,84% i značajno je manje u odnosu na propisano Odlukom.

Prema dostavljenoj dokumentaciji u 2021. na osnovu objavljenih javnih licitacija ostvaren je prihod (za tehničko drvo) u iznosu od 2.202.978 KM.

Najveći promet ostvaren je sa kupcima: „Ramex“ d.o.o. Kladanj (ukupan promet 1.145.377 KM), „Džambo,, d.o.o. Gračanica (ukupan promet 768.318 KM), „Građa promet Delić“ Sapna (ukupan promet 775.997 KM) i „TMIM Komerč“ d.o.o. Kladanj (ukupan promet 765.047 KM).

Sa kupcima su sklopljeni ugovori prema cijenama iz Cjenovnika, koje se razlikuju zavisno od vrste drvnih sortimenata kao i mjesta preuzimanja (na panju, kod panja ili na međustovarištu).

Kao primjer navodimo cijene za sljedeće sortimente: trupci za rezanje četinari jela, – I klasa 165 KM/m³, II klasa 138 KM/m³ i III klasa 118 KM/m³; crni bor I klasa 150 KM/m³, II klasa 123 KM/, trupci za rezanje lišćari I klasa hrast I klasa 359 KM/m³, ogrjevno drvo tvrdi lišćari 67 KM/m³ i četinarska celuloza – jela i smrča 65 KM/m³.

^[1] „Sl. novine FBiH“, broj 52/09, 25/10

Prodaja drveta za potrebe lokalnog stanovništva (maloprodaja) vrši se slobodnom prodajom, na osnovu Cjenovnika, u šumi na panju, na međustovarištu i centralnom lageru, putem sabira iza redovnih sječa i prodajom sitnog tehničkog drveta u šumi na panju i međustovarištu.

Preporuke:

- **objaviti javni poziv za godišnje ugovaranje isporuke drvnih sortimenata u sredstvima javnog informisanja, na internet-stranici Društva i na oglasnim pločama šumarija kako bi se u potpunosti ispoštovao princip transparentnosti u skladu sa Odlukom o općim uslovima prodaje šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji FBiH i Odlukom o izmjenama te Odluke;**
- **potrebno je tokom godine ponuditi naknadnom prodajom, odnosno licitacijom/javnim nadmetanjem, na šumskom ili centralnom stovarištu minimalno 20% klasiranih šumskih drvnih sortimenata tehničke oblovine u skladu sa Odlukom o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji FBiH.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu 2.035.881 KM i najznačajniji su prihodi od subvencija – po osnovu naknada za rad čuvarske službe doznačene iz kantonalnog Budžeta u iznosu od 1.968.379 KM, zakupnina (15.431 KM) i prihodi od naplate šumske štete (15.283 KM).

Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona, utvrđeno je da su poslovi čuvanja i zaštite šuma putem čuvarske službe u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo. Uprava za šumarstvo nije preuzela ove poslove, i njih obavljaju zaposlenici Društva. Finansiranje troškova čuvarske službe u državnim šumama vrši se na osnovu zaključenog godišnjeg Sporazuma o regulisanju međusobnih prava i obaveza između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i Društva.

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 55.515 KM i najvećim dijelom odnose se na: prihode od ukidanja rezervisanja (35.821 KM) i prihode od prodaje materijala (18.052 KM).

7.1.1.3 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iznose 13.936 KM i odnose se na prihode od otpisanih kamata po osnovu rješenja Porezne uprave.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 18.262.993 KM, a čine ih:

	u KM	
	od 1. 1. do 31. 12. 2021.	od 1. 1. do 31. 12. 2020.
RASHODI	18.262.993	18.331.598
Poslovni rashodi:	17.099.580	17.225.403
Materijalni troškovi	1.423.251	1.406.394
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	11.335.878	11.079.637
Troškovi proizvodnih usluga	2.543.145	3.013.818
Amortizacija	497.354	540.086
Nematerijalni troškovi	1.170.953	1.235.729
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	-	50.261
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	128.999	-
Finansijski rashodi	68.704	37.953
Ostali rashodi i gubici, osim s osnove stalnih sredstava namijenjenih prodaji	788.571	444.102
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	99.860	99.860
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ran. per.	206.278	524.280

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 17.099.580 KM i najznačajniji su u strukturi ukupnih rashoda.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.423.251 KM, a odnose se na: energiju i gorivo (711.147 KM), utrošene sirovine i materijal (297.184 KM), utrošene rezervne dijelove (228.417 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (186.503 KM).

Troškove energije i goriva najvećim dijelom čine: utrošeno gorivo i mazivo za proizvodnju (437.87KM), utrošeno gorivo i mazivo za putnička vozila (195.687 KM), ostala utrošena energija-drvo, ugalj (46.137 KM) i utrošena nabavljena električna energija (31.449 KM).

Utrošeno gorivo (nafta, benzin, lož ulje i plin) u toku godine nabavljano je od dobavljača „Hifa-Petrol“ d.o.o. Sarajevo, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke, na za to predviđenim i ugovorom definisanim benzinskim stanicama i isporukama u cisternama za vlastite magacine Društva koji se nalaze u Budim Potoku kod Kladnja i u blizini Banovića. U Društvu su usvojeni: Pravilnik o korištenju službenih motornih vozila i Normativi potrošnje goriva i maziva. Interni akt kojim se reguliše praćenje putničkih vozila, teretnih i radnih mašina kao ni sistemsko rješenje putem aplikacije (GPS uređaji) nisu uspostavljeni u Društvu, ali svi zaposlenici koji imaju odobrenje za korištenje dužni su na kraju radnog dana vozila ostaviti na za to predviđena parking mjesta. Kontrolu korištenja svih službenih vozila vrše Upravnici šumarija koji su odgovorni i za potpisivanje putnih naloga. Upravnici organizacijskih jedinica redovno dostavljaju mjesečne izvještaje o potrošnji goriva i maziva, sa svim uredno popunjenim obrascima (propisanim procedurama). Nabavka goriva za dva Šumska gazdinstva (Konjuh i Sprečko) vrši se putem Centralnog magacina, a putem putnog naloga i pregleda preuzete količine goriva za Š.G. Vlaseničko, Direkciju preduzeća i Privatne šume, dok ŠG Majevičko nabavku vrši putem kartica. Evidenciju usaglašavanja putnih naloga i računa dobavljača sa izvještajem o potrošnji goriva na kraju mjeseca vrše Upravnici. Društvo ima 58 putničkih i teretnih vozila, te 12 različitih radnih mašina.

Troškovi sirovina i materijala odnose se najvećim dijelom na utrošak sirovina i materijala sa skladišta, i to na: troškove stočne hrane i hrane za divljač (80.040 KM), potrošni materijal (72.560 KM), materijal za proizvodnju-pločice za numeraciju (32.598 KM), materijal za proizvodnju-sajle i žabice (29.785 KM), kancelarijski materijal (21.221 KM) i materijal za uzgoj i zaštitu šuma-feromoni (12.459 KM).

Uvidom u uzorkom odabranu dokumentaciju utvrdili smo da nije bilo nepravilnosti.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda najznačajniji su izdaci za plaće i ostala lična primanja, a njihova struktura je:

	u KM
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	11.335.878
Troškovi plaća zaposlenih	9.549.832
Troškovi naknada plaća zaposlenih	350.658
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	538
Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	1.413.198
Troškovi naknada članova odbora, komisija	18.924
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	2.728

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 11.335.878 KM. U okviru njih najveći su troškovi plaća sa pripadajućim porezima i doprinosima u iznosu od 9.549.831 KM, troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih u iznosu od 1.413.198 KM i naknade plaća zaposlenih za bolovanje do i preko 42 dana u iznosu od 350.658 KM. Na ime stimulacije zaposlenicima u 2021. godini isplaćeno je 50.592 KM.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada za april, august i decembar 2021. godine. Obračun i isplata plaća i naknada u Društvu vrši se na osnovu Granskog kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti šumarstva u Federaciji BiH (septembar 2016. godine), Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Tuzlanski kanton i institucija Tuzlanskog kantona, Pravilnika o radu i ugovora potpisanih sa zaposlenicima.

Najviša neto plaća isplaćena u Društvu u 2021. godini je plaća direktora u iznosu od 3.027 KM, a najniža plaća čistačice u iznosu od 564 KM.

Osnovica plaća je proizvod osnovice za obračun i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja. Koeficijenti su razrađeni prema stručnoj spremi, složenosti poslova, potrebnom radnom iskustvu i uslovnima rada, razvrstani u sedam grupa sa rasponom od 1 do 2,38. Navedeni koeficijenti su sastavni dio Pravilnika o radu. U svim fazama tehnološkog procesa proizvodnje primjenjuje se jedinstveni normativ za obračun učinka i plaća. Radnici u tehnološkim procesima proizvodnje mogu imati maksimalno dvije dnevne, odnosno 16 sati rada po vremenu.

Osnovna najniža neto plaća za najjednostavnije poslove i zadatke iznosi 55% prosječne plaće ostvarene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Visinu mjesečne osnovice utvrđuje Uprava Društva, na osnovu izvršenog obračuna. Osnovnu plaću zaposlenika čini umnožak koeficijenta koji je razvrstan po radnom mjestu zaposlenika i vrijednosti boda.

Visina plaće za direktora i izvršne direktore reguliše se ugovorom, a utvrđuje je Nadzorni odbor, uz saglasnost Vlade Tuzlanski kantona. Ugovorima koje je Nadzorni odbor zaključio sa članovima Uprave utvrđena je mjesečna osnovna plaća direktora Društva u iznosu od tri prosječne mjesečne plaće Društva, odnosno prosječne mjesečne plaće na nivou Društva za mjesec za koji se vrši isplata uvećana za svaku godinu navršenog staža za 0,6%, a izvršnim direktorima za tehničke poslove 2,2 te ostalim izvršnim direktorima u iznosu od 2,1 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Društvu i Sekretaru 1,8.

U evidenciji o radnom vremenu koje Društvo vodi utvrdili smo da one ne sadrže podatke o početku i završetku radnog vremena, niti postoji interni akt ili Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu⁴, niti sa Pravilnikom o radu Društva, kojim je definisano da se evidencija radnog vremena vodi u skladu sa članom 43. Zakona o radu. Na osnovu Statuta i Pravilnika o radu, donesena je posebna Odluka kojom je propisano radno vrijeme Društva od 7.00 do 15.30 sati.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun plaća i ostalih ličnih primanja nisu utvrđene nepravilnosti.

Preporuka:

- ***evidenciju o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu na način da se u nju unose podaci o početku i završetku rada.***

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani u iznosu od 1.413.198 KM, regulisani su i isplaćeni u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti šumarstva u Federaciji BiH, Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i odlukama direktora o visini utvrđenih naknada. U okviru ovih troškova najznačajniji su troškovi toplog obroka (1.100.770 KM), troškovi prevoza na posao i sa posla (223.574 KM), naknade za troškove sahrane u slučaju smrti (56.248 KM) i izdaci za otpremnine prilikom odlaska u penziju (29.308 KM).

Naknade za topli obrok obračunavaju se u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem dostupnom podatku Federalnog Zavoda za statistiku. Za svaki mjesec donosi se posebna Odluka o visini toplog obroka koji će biti isplaćen.

Naknade za prevoz na posao i sa posla isplaćuju se samo u slučaju kada nije organizovan prevoz zaposlenika u visini cijene karte javnog prevoza. Gdje je organizovan javni prevoz zaposlenik dobija mjesečnu kartu. Lugarima se plaća po broju obavljenih vožnji na kraju mjeseca u skladu sa cjenovnikom javnog prevoza.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Troškovi naknada članova odbora, komisija iskazani su u iznosu od 18.924 KM, a odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora u iznosu od 15.832 KM i Odbora za reviziju u iznosu od 3.092 KM.

U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonom o porezu na dohodak,⁵ Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁶ i odlukom Skupštine društva, naknada članovima Nadzornog odbora isplaćivat će se u visini od 200 KM za predsjednika i 150 KM za članove po odbitku i uplati poreza na dohodak za mjesec u kojem je održana najmanje jedna sjednica. Isti iznos naknade u skladu sa odlukom Skupštine isplaćuje se i predsjedniku i članovima Odbora za reviziju.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 2.728 KM, a odnose se na isplate po ugovorima o djelu u iznosu od 1.988 KM i naknade za pripravnike i volontere u iznosu od 740 KM.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 2.543.145 KM. U okviru navedenih usluga najznačajniji su troškovi: usluga izrade i dorade učinaka u iznosu od 2.202.268 KM i usluga održavanja u iznosu od 320.556 KM.

Usluge izrade i dorade učinaka najvećim dijelom odnose se na troškove usluga u šumarstvu-usluge na doradi proizvoda-kooperanti u iznosu od 2.058.062 KM, usluge pošumljavanja (priprema zemljišta, sadnja i njega sadnica) u iznosu od 77.244 KM i usluge građevinskih i ostalih mašina u iznosu od 51.967 KM. Kooperanti vrše izvođenje radova u šumi (sječa, izrada, izvoz, primicanje, iznos šumskih drvnih sortimenata na međustovarište, troškovi dorade proizvoda) sa kojima Društvo zaključuje ugovore u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Aneks II dio B Zakona, i na osnovu projekata sječe po šumarijama. Društvo saraduje sa 20-ak kooperanata, od kojih navodimo najveće: „Vezir“ d.o.o. Čelić (promet 497.449 KM), „Drvo - Dex“ Živnice (promet 254.904 KM), „Halsan“ d.o.o. Kladanj (promet 254.473 KM), „Jela“ d.o.o. Kladanj (promet 207.600 KM), „Suad“ s.p. Kladanj (promet 202.493 KM), „Vis – Ston“ d.o.o. Kladanj (promet 177.323 KM), „Mezetovići“ d.o.o. Kladanj (promet 162.739 KM), „Niho“ o.r. Živinice (promet 126.752 KM), „MR WOOD“ d.o.o. Zavidovići (promet 115.790 KM) i „Zina Bau“ s.p. Stupari (promet 105.924 KM). Uvođenje u posao sječe i izvoza drvnih sortimenata vrši se nakon zaključenja ugovora, a na osnovu zapisnika koji zaključuje upravnik šumarije i ovlašteni predstavnik preduzeća. Za realizaciju ugovora odgovoran je upravnik šumarije i Komisija za pregled odjela nakon završenih usluga, koju imenuje Društvo, a koja prati, vrši nadzor i kontrolu sječe po projektu. Sve fakture o pruženim uslugama likvidira upravnik šumarije i izvođač radova. Društvo zadržava 10% iznosa od svake fakturne vrijednosti koju isplaćuje po izvršenom tehničkom prijemu usluga. Postupak za provođenje nabavke šire pojašnjen u tački 9. Izvještaja.

Usluge sječe i izvoza šume odnose se na poslove koji su u nadležnosti Društva, a koje obavljaju druga pravna lica. Društvo već godinama koristi usluge kooperanata, stvarajući značajne troškove po ovom osnovu. Smatramo da Društvo treba, u cilju racionalizacije i smanjenja troškova, povećati angažman vlastite radne snage i resursa u odnosu na angažman kooperanata. Potrebno je istaći da su plaće i ostala primanja zaposlenih u tekućoj godini iskazane u iznosu 11.335.878 KM, a usluge kooperanata 2.058.062 KM, što predstavlja 79% ukupno ostvarenih poslovnih prihoda. Navedeno ukazuje na činjenicu da je najveći dio ostvarenih prihoda utrošen za ove namjene.

Imajući u vidu da je Društvo u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona osnovano radi obavljanja poslova gospodarenja državnim šumama, nismo se uvjerali da su se ovi poslovi obavljali, jer su resursi usmjereni najvećim dijelom na plaće i troškove kooperanata.

Preporuka:

- **povećati angažman vlastite radne snage i resursa u odnosu na angažman kooperanata za obavljanje poslova sječe i izvoza šuma, radi boljeg gospodarenja šumama i ispunjavanja planova rada i šumskoprivrednih osnova.**

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu od 320.556 KM, a odnose se na usluge održavanja putničkih automobila u iznosu od 132.756 KM i proizvodne mehanizacije u iznosu od 101.162 KM, te

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21 i 77/21

troškove održavanja građevinskih objekata u iznosu od 27.749 KM i informatičke opreme u iznosu od 28.832 KM i troškove izrade studija za gradnju mostova Oskova – Zlaća u iznosu od 29.600 KM.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 497.354 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, u skladu sa usvojenim politikama Društva, što je detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

7.1.2.2 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.170.953 KM, a najznačajniji su troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina u iznosu od 851.709 KM koji se najvećim dijelom odnose na naknade za šume (1% Kantonalna šumska uprava i 5% budžet općina). Značajan trošak predstavljaju troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 140.743 KM u okviru koji se izdvajaju troškovi zdravstvenih usluga u iznosu od 20.499 KM, troškovi certificiranja u iznosu od 16.610 KM i advokatske usluge u iznosu od 14.630 KM te troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 51.971 KM.

Troškovi reprezentacije iskazani su iznosu od 36.843 KM i odnose se na troškove ugostiteljskih usluga, usluge kafe kuhinje i troškove organizacije šumarijade.

7.1.2.3 Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka

Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka iskazano je u iznosu od 128.99 KM, a odnosi se na sječu i predstavlja korekciju iskazanih troškova sadržanih u nerealiziranoj proizvodnji i gotovim proizvodima na kraju poslovne godine, u odnosu na iste sadržane u nerealiziranoj proizvodnji i gotovim proizvodima na početku poslovne godine.

7.1.2.4 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 68.704 KM i odnose se na rashode po osnovu plaćenih kamata na kredite u iznosu od 41.670 KM i na plaćene kamate po Rješenjima Porezne uprave i Uprave za indirektno oporezivanje u iznosu od 27.034 KM.

7.1.2.5 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 788.571 KM, a najvećim dijelom se odnose na isplate zaposlenicima po tužbama iz ranijeg perioda (772.004 KM), rashode pri otuđenju/rashodovanju stalnih sredstva u iznosu od 8.522 KM, rashode po osnovu ispravke i otpisa vrijednosti potraživanja u iznosu od 6.737 KM, te manjkove 1.308 KM.

7.1.2.6 Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava iskazani su u iznosu od 99.860 KM i odnose se na obračunatu amortizaciju nematerijalnih sredstava, odnosno na amortizaciju šumsko-privrednih osnova.

7.1.2.7 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijeg perioda

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijeg perioda iskazani su u iznosu od 206.278 KM i u najvećem dijelu odnose se na evidentirane rashode po Zapisnicima Porezne uprave i Uprave za indirektno oporezivanje po obavljenim kontrolama za ranije periode u iznosu od 174.066 KM.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2021. godini ostvarilo gubitak u iznosu od 1.330.770 KM, dok je u 2020. godini iskazan u gubitak od 425.724 KM.

Na ostvareni gubitak je u najvećem dijelu uticalo smanjenje prihoda zbog manje realizovane sječe.

U 2021. godini iskazan je ukupan prihod od 16.932.223 KM što je za 1.065.355 KM manje u odnosu na ukupne prihode prethodne godine iako su prodajne cijene veće.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat s obzirom na to da Društvo:

- na datum bilansa nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadle vrijednosti takvog sredstva u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava;
- nije izvršilo rezervisanje za pokrenute sudske sporove u iznosu od 591.934 KM u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Posebno ističemo da Društvo više godina posluje sa gubicima, što za posljedicu ima iskazani gubitak iznad visine kapitala koji na datum bilansa iznosi 1.603.006 KM.

Na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 5.366.881 KM, od čega se najveći dio odnosi na obaveze po kreditima (2.162.944 KM), obaveze iz poslovanja (1.286.616 KM), obaveze za plaće, poreze i doprinose (860.650 KM) i obaveze za doprinose za šume (720.966 KM). Tekuće obaveze su veće od tekuće imovine Društva za 3.891.386 KM.

Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2021. godine je 0,27, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospjele novčane obaveze.

S obzirom na navedeno, sadašnje stanje, bez realnog osnova i stvorenih pretpostavki za iznalaženje adekvatnog rješenja u njegovom prevazilaženju i unapređenju poslovanja, upućuje na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa je:	u KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	2.510.889	2.957.989
Nematerijalna sredstva	210.203	318.191
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.153.001	2.493.453
Investicione nekretnine	79.477	92.023
Biološka sredstva	68.208	54.231

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 210.203 KM a čine ih: ulaganja u izradu šumsko-privrednih osnova (198.898 KM) i ulaganja u tuđa nematerijalna sredstva (11.305 KM).

Nematerijalna sredstva priznaju se samo ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi koje su pripisivane sredstvu pritijecati u Društvo te da se trošak nabavke može pouzdano utvrditi. Nematerijalna imovina početno se iskazuje i vrednuje u finansijskim izvještajima po trošku nabavke. Troškovi nabavke sadrže troškove kupovine i troškove potrebnog prilagođavanja dugotrajne nematerijalne imovine.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazani su u neto iznosu od 2.153.000 KM. Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost						
na 1. 1. 2021.	842.425	3.437.500	6.242.976	2.366.800	18.368	12.908.069
- direktna povećanja	-	-	-	-	118.726	118.726
- prenos sa pripreme	-	-	23.023		(23.023)	-
- otuđenje i rashodovanje	-	-	(245.464)	(129.506)	-	(374.970)
na 31. 12. 2021.	842.425	3.437.500	6.020.535	2.237.294	114.071	12.651.825
Akumulirana amortizacija						
na 1. 1. 2021.	-	3.012.452	5.419.763	1.982.401	-	10.414.616
- amortizacija	-	43.470	314.153	95.389	-	453.012
- otuđenje i rashodovanje	-	-	(244.368)	(124.435)	-	(368.803)
na 31. 12. 2021.	-	3.055.922	5.489.548	1.953.355	-	10.498.825
Neto knjigov. vrijednost						
na 31. 12. 2020.	842.425	425.048	823.213	384.399	18.368	2.493.453
na 31. 12. 2021.	842.425	381.578	530.987	283.939	114.071	2.153.000

Zemljište je iskazano u iznosu od 842.425 KM i u 2021. godini nije bilo povećanja.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 381.578 KM i odnose se na poslovne zgrade namijenjene za obavljanje poslovnih i administrativnih djelatnosti. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata se odnosi na obračunatu amortizaciju.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 530.987 KM, a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti, kancelarijska i informatička oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme, iskazano u iznosu od 23.023 KM, odnosi se na opremu za obavljanje djelatnosti. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu amortizacije i rashodovanja zastarjele, neispravne i dotrajale opreme po popisu i odlukama Uprave.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu 283.939KM i ih čine vozila za obavljanje djelatnosti. Povećanje vrijednosti na ovoj poziciji odnosi se na kupovinu službenih i teretnih vozila. Smanjenje vrijednosti ove imovine odnosi se na rashodovanje vozila i na obračunatu amortizaciju.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa stalnih sredstava i to za svako pojedinačno sredstvo tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. Stope amortizacije su date u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevine (upravne, poslovne zgrade i objekti)	od 10 do 33,3	3 – 10
Oprema za vršenje djelatnosti iz oblasti šumarstava	10-20	5-10
Vozila	5-8	12.5-20
Računari i računarska oprema	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo u dosadašnjem periodu nije na datum bilansa, vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Na kraju svake godine menadžment mora procijeniti sredstva koja posjeduje Društvo i razmotriti da li postoje pokazatelji da je vrijednost sredstva umanjena, odnosno da su sredstva iskazana u bilansu stanja u vrijednostima koje su više od nadoknadivih. Faktori koji se razmatraju potiču iz vanjskih i internih izvora, a uključuju između ostalog utvrđivanje da li je sredstvo zastarjelo ili će staviti van upotrebe, da li je sredstvo oštećeno, da li je došlo do promjena u pravnom, ekonomskom ili tržišnom okruženju koje uzrokuju da sredstvo više ne vrijedi koliko je vrijedilo i da li je ekonomski efekat sredstava lošiji nego što se očekivalo. Društvo duže vremena ne ulaže u novu opremu, postrojenja i transportna sredstva što ukazuje na činjenicu da se njihova knjigovodstvena

vrijednost može razlikovati od tržišne. Također, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH u članu 28. definisano je da su subjekti od javnog interesa obavezni, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost, odnosno imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke. Obzirom da procjena nije izvršena, konstatujemo da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 2.153.001 KM može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Zakona i Standarda. Za ovo je data preporuka u Pismu menadžmentu, međutim aktivnosti nisu poduzete prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Preporuka:

- *na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Vlasništvo nad nekretninama

U poslovnim knjigama iskazuju se određene nekretnine naslijeđene od pravnih prednika Društva za koje Društvo ne posjeduje dokaz o vlasništvu ili pravo raspolaganja.

Društvo raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko – pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva; koliko je građevinskih objekata na kojima nisu riješeni imovinsko – pravni odnosi te su pokrenuti postupci za rješavanje prava vlasništva kod nadležnih organa.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

Preporuka:

- *za prostore koje koristi Društvo treba osigurati dokaze, regulisati pravo korištenja te izvršiti uknjižbu vlasništva kod nadležnih sudova.*

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	999.469	1.077.401
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	429.202	378.203
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	511.854	585.725
Gotovi proizvodi	58.050	113.178

Zalihe se mjere po trošku nabavke ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke, troškovi konverzije i drugi troškovi koji nastaju prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe ne sadrže troškove pozajmljivanja. Troškovi nabavke se određuju primjenom metode ponderiranog prosječnog troška. Neto ostvariva vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja. Nedovršenu proizvodnju čine proizvodi koji su djelomično dovršeni (proizvodi na panju). U troškove proizvodnje uključuju se direktni i indirektni troškovi prema ključu. Gotovi proizvodi su spremni za prodaju. Zalihe sitnog inventara, HTZ oprema i autogume otpisuju se 50% prilikom stavljanja u upotrebu.

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su u ukupnom iznosu od 429.202 KM (nabavna vrijednost: 725.322 KM i ispravka vrijednosti: (296.120 KM) a čine ih autogume i HTZ oprema (329.173 KM), sirovine i materijal (73.395 KM) i rezervni dijelovi (24.632 KM),

Zalihe drvnih sortimenata iskazane su u iznosu od 569.904 KM i čini ih proizvodnja u toku (511.854 KM) i zaliha drvnih sortimenata (58.050 KM).

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	u KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	45.008	265.813
Transakcijski račun	44.917	265.717
Blagajna	91	96

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva u domaćoj i stranoj valuti koja se nalaze na računima otvorenim u bankama i blagajni te na akreditive.

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod NLB banke (glavni račun), UniCredit banke, Raiffeisen banke i ASA banke.

Blagajna se odnosi na glavnu blagajnu u sjedištu Društva.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	u KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	429.641	822.034
Kratkoročna potraživanja	382.136	775.277
Potraživanja od kupaca	323.059	650.042
Druga kratkoročna potraživanja	59.077	125.235
Potraživanja za PDV	44.154	43.406
Aktivna vremenska razgraničenja	3.351	3.351

Potraživanja od prodaje iskazana su u iznosu od 323.059 KM i odnose na potraživanja po osnovu prodaje drvnih sortimenata.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca nije iskazana, prema dostavljenim podacima iskazana potraživanja su do 30 dana. Društvo ne iskazuje potraživanja starija od 365 dana, za koja je procijenjeno da neće biti naplaćena.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 59.077 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanje od Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja (53.642 KM), potraživanja od resornog ministarstva za projekte (2.097 KM) i potraživanja od zaposlenih (1.052 KM).

Odložena porezna sredstva iskazana su u iznosu od 3.351 KM i odnose se na potraživanja po osnovu uplaćenih akontacija poreza na dobit.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

u KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	-	-
Osnovni kapital – državni	1.258.533	1.258.533
Ostali kapital – dionički	1.209.178	1.209.178
Rezerve	124.056	124.056
Neraspoređena dobit ranijih godina	215.768	215.768
Gubitak ranijih godina do visine kapitala	(2.807.535)	(2.807.535)

Osnovni kapital Društva iskazan je 2.467.711 KM a čini ga državni kapital 1.258.533 ili 51% i dionički kapital 1.209.178 ili 49%. Vrijednost upisanog kapitala Društva podijeljen je na 49.354 redovnih dionica, nominalne vrijednosti 50 KM po dionici što je u skladu je sa vrijednosti upisanog kapitala kod Kantonalnog suda u Tuzli i Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH, prema Rješenju Kantonalne agencije za privatizaciju.

Zakonske rezerve iskazane su 124.056 KM odnose se na statutarne i druge rezerve.

Neraspoređena dobit iskazana je 215.768 KM i čini je dobit iz prethodnih perioda.

Gubitak do visine kapitala iskazan je 2.807.535 KM, a odnosi se na gubitak ostvaren u ranijim izvještajnim godinama (do 2020. godine).

Neraspoređeni gubitak iznad visine kapitala iskazan je u iznosu 1.603.006 KM (gubitak izvještajne godine u iznosu od 1.330.770 KM nastao je iz rezultata poslovanja tekuće, 2021. godine).

Društvo je u finansijskim izvještajima na dan 31. 12. 2021. godine iskazalo ukupni gubitak (gubitak iz tekuće godine zajedno sa prenesenim gubicima) veći od visine osnovnog kapitala, čime je u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju kapital postao neadekvatan. Društvo nije u skladu sa članom 9. navedenog Zakona analiziralo uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predložilo odgovarajuće mjere na prevazilaženju takvog stanja.

Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 31. 1. 2022. godine donio Zaključak kojim zadužuje upravu da sačini Sanacioni plan Društva za 2022. godinu. Do datuma obavljanja revizije isti nije sačinjen niti su poduzete bilo kakve aktivnosti.

Preporuka:

- potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju s ciljem ostvarenja adekvatnosti kapitala.

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 5.589.390 KM. Struktura je iskazana u sljedećoj tabeli:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBAVEZE	5.589.390	5.399.319
Dugoročna rezervisanja	92.584	126.021
Dugoročne obaveze	-	295.388
Kratkoročne obaveze	5.366.881	4.856.085
Kratkoročne finansijske obaveze	2.162.944	1.415.768
Obaveze iz poslovanja	1.286.616	1.318.277
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	863.999	927.019
Druge obaveze	223.485	129.121
Obaveze za PDV	108.871	109.215
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	720.966	956.685
Obaveze za porez na dobit	-	-
Pasivna vremenska razgraničenja	129.925	121.825

Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 92.584 KM, a odnose se na obračunata rezervisanja za izradu šumsko-privrednih osnova (66.861 KM) i na unaprijed naplaćeni odgođeni prihod Kantonalne uprave za šumarstvo (25.723 KM). Rezervisanja za izradu šumsko-privrednih osnova u iznosu od 66.861 KM odnose se na rezervisanja u visini od 10% od vrijednosti šumsko-privrednih osnova. Smanjenje u iznosu od 32.140 KM u toku godine odnosi se na umanjene rezervisanja po godišnjem obračunu i evidentirano je na ostale prihode.

Unaprijed naplaćeni i odloženi prihod od Kantonalne uprave za šumarstvo evidentiran je na osnovu sklopljenih Ugovora od 19. 12. 2007. godine za finansiranje projekata iz oblasti izdvajanja šuma sa posebnom namjenom i iniciranja i podsticanja naučno istraživačkog rada za koja je Društvo dobilo sredstva u iznosu od 97.463 KM. Ugovorima je definisano da Društvo navedena sredstva koristiti isključivo za finansiranje ugovorenih projekata i da ih realizira najkasnije do 31. 12. 2008. godine. Obzirom da navedeni projekti ni do danas nisu završeni niti su sačinjene konačne situacije u skladu sa ugovorima navedena neopravdana sredstva u iznosu od 25.723 KM evidentirana su na razgraničenjima i nisu oprihodovana.

Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 5.366.881 KM, a odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze 2.162.944 KM, obaveze iz poslovanja 1.286.616 KM, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih 863.999 KM, obaveze za ostale poreze i druge dažbine 720.966 KM, druge obaveze 223.485 KM i obaveze za PDV 108.871 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 2.162.944 KM, a odnose se na kratkoročne revolving kredite „Raiffeisen bank“ d.d. Sarajevo u iznosu od 1.890.000 čija je namjena održavanje likvidnosti te na kratkoročni dio dugoročnog kredita „UniCredit banke“ d.d. Sarajevo u iznosu od 272.944 KM po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu za stalna sredstva.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 1.286.616 KM, a čine ih najvećim dijelom: ostale obaveze iz poslovanja (515.842 KM), primljeni avansi, depoziti i kaucije (456.783 KM) i obaveze prema dobavljačima u zemlji (310.793 KM).

U okviru ostalih obaveza iz poslovanja evidentirane su kaucije u iznosu od 266.986 KM, a odnose se na 10% zadržane vrijednosti za dobro izvršenje posla po Ugovorima sa izvođačima radova koje je društvo dužno vratiti nakon što se posao okonča i sačini zapisnik te obaveze po presudama u iznosu od 248.856 KM.

U okviru primljenih, avansa, depozita i kaucija evidentirane su avansne uplate od kupaca jer Društvo na ime prodaje drvnih sortimenata vrši avansnu naplatu i po okončanju mjeseca izdaje avanse račune.

Dobavljači u zemlji iskazani su u iznosu od 310.793 KM, a odnose se na obaveze po osnovu zaprimljenog materijala/robe u skladište i izvršene usluge na osnovu zaključenih ugovora nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Najznačajnije iskazane obaveze prema dobavljačima su: „Wald-Projekt Bosanska krupa“ d.o.o. od 83.040 KM (promet 111.973 KM), „Hifa-Petrol“ d.o.o. Sarajevo od 47.527 KM (promet 745.763 KM), „MR WOOD“ d.o.o. Zavidovići od 30.085 KM (promet 115.790 KM), „Halsan“ d.o.o. Kladanj od 14.038 KM (promet 254.473 KM), „Suad“ s.p. Kladanj vl. Imamović Suad od 13.312 KM (promet 202.493 KM) i „Drvo - dex“ Živinice od 11.017 KM (promet 254.904 KM) i dr.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 863.999 KM, a odnose se na obaveze za neto plaće za decembar 2021. godine, kao i neizmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa za decembar 2021. godine. Plaća za decembar i obaveze za poreze i doprinose na plaće i naknade izmirene su u januaru 2022. godine.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 223.485 KM, a čine ih najvećim dijelom zatezne kamate po zapisniku Porezne uprave u iznosu od 134.054 KM i obaveze po osnovu zapisnika Porezne uprave na dodatno utvrđene obaveze Društva u iznosu od 89.450 KM.

Obaveze za PDV iskazane su u iznosu od 108.871 KM, a odnose se na obaveze PDV-a po izlaznim računima iz decembra 2021. godine.

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su u iznosu od 720.966 KM, a odnose se na neizmirene naknade za korištenje šuma. Obaveze po osnovu naknada za korištenje državnih šuma prema Budžetu Kantona iznose 242.552 KM, a prema Budžetima općina 478.414 KM. U skladu sa kantonalnim Zakonom o šumama propisano je da je korisnik državnih šuma dužan plaćati naknadu u visini 7% ostvarenog prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedrvnih šumskih proizvoda. Od navedenog postotka, 2% se uplaćuje na račun Budžeta Kantona, a 5% na namjenski račun općine na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod. Naknada se uplaćuje po ostvarenom prihodu tromjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Društvo vršilo obračun naknada za korištenje državnih šuma, ali ih nije izmirivalo u propisanim rokovima u skladu sa članom 48. Zakona o šumama Tuzlanskog kantona. U toku 2021. godine izmirene su preostale obaveze iz ranijeg perioda i dio obaveza iz 2021. godine. Kontrolu obračuna i uplate naknada vrše šumarski inspektori.

Preporuka:

- *izmirivati obaveze za naknade za šume prema Budžetu Kantona i Budžetima općina u propisanim rokovima, u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona.*

Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 129.925 KM, a najvećim dijelom ih čine ukalkulisani rashodi za troškove za koje nije primljena faktura.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazan je ukupan novčani odliv gotovine od 220.805 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u istom iznosu s obzirom na to da nisu iskazani novčani primici. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha (šire objašnjeno u tački 7.2.3 Izvještaja).

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Uprava Društva nije postupila u skladu sa MRS-om 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, jer nije izvršila procjenu, niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva. Kontinuirano se ostvaruje gubitak u poslovanju (u 2021. godini 1.330.770 KM), što je dovelo do gubitka iznad visine kapitala u iznosu od 1.603.006 KM. Na datum bilansa tekuća sredstva iznose 1.475.495 KM a kratkoročne obaveze 5.366.881 KM, od čega se najveći dio odnosi na obaveze po kreditima 2.162.944 KM, obaveze iz poslovanja 1.286.616 KM, obaveze za plaće poreze i doprinose 860.650 KM i obaveze za doprinose za šume 720.966 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2021. godine je 0,27 što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospjele novčane obaveze. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

Preporuka:

- *bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.*

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 3.022.216 KM, a odnosi se na: otpisana, utužena i ispravljena potraživanja u iznosu od 2.885.341 KM, vrijednost otpisanih i rashodovanih sredstava (98.085 KM) i obaveze za ratna potraživanja (38.789 KM).

9. JAVNE NABAVKE

Prema članu 120. Statuta Uprava Društva nadležna je za izradu provedbenih propisa za postupak nabavki i provedbu Zakona o javnim nabavkama. Članom 35. Zakona o javnim preduzećima naglašena je obaveza i dužnost Uprave Društva da donese provedbeni propis kojim će se urediti postupak javnih nabavki u skladu sa važećim propisima. **Društvo je nabavke vršilo na osnovu Pravilnika o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova (2005. godina) i Pravilnika o postupku direktnog sporazuma (2010. godina) koji nisu usklađeni sa odredbama Zakona o javnim nabavkama⁷ koji je na snazi od 2014. godine.**

Preporuka:

- ***Pravilnik o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.***

Nadzorni odbor je 30. 12. 2020. usvojio Plan javnih nabavki roba, usluga i radova za 2021. godinu (u daljem tekstu Plan javnih nabavki) prema kojem su planirane nabavke u iznosu od 9.769.744 KM i nisu planirani pojedinačni postupci. Tako su, na primjer, kao predmet nabavke roba navedene grupe: sirovine i materijal, energija i gorivo, rezervni dijelovi i troškovi inventara; koji se u daljem dijelu Plana javnih nabavki razrađuju prema nazivu artikala koji se planira nabaviti. Procijenjena vrijednost za sirovine i materijal iznosi 448.447 KM ali u okviru navedene vrijednosti nije detaljno opisano, niti se može zaključiti, da li će se provoditi jedan postupak ili više njih po kategorijama npr. kancelarijski pribor, toneri i kertridži, materijal za održavanje čistoće i sl. Predviđeno je provođenje iste vrste postupka javne nabave za određenu grupu artikala, tako je predviđeno provođenje otvorenog postupka (jednog ili više njih) za nabavku sirovina i materijala, iako je realizacija ovih nabavki provedena i putem konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda ili direktnih sporazuma.

Za usluge izrade i dorade učinaka u iznosu od 3.013.736 KM planom je predviđeno provođenje otvorenih postupaka, mada su se ove vrste usluga provodile putem postupaka za nabavku usluga iz Aneksa II dio B, kako i nalaže Zakon o javnim nabavkama. Aneksom II dio B propisane su i ostale usluge, na koje se u skladu s članom 8. Zakona primjenjuju posebni režimi. U ostale usluge iz Aneksa II dio B po CVP nomenklaturi, između ostalog, spadaju: usluge izvoženja oblovina, usluge povezane sa izvoženjem oblovina, usluge eksploatacije drveća, prevoz oblovina unutar šume, usluge krčenja, sječe drveća i usluge održavanja drveća. Sječa drveta se radi po planiranim etatima, plan sječe se radi na godišnjim i višegodišnjim nivoima u saradnji sa kantonalnim Ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Čitav sistem je koncipiran na pojedinačne šumarije i unutar njih na posebne odjele. Godišnja količina drvne mase koju je potrebno posjeći određena je na osnovu Šumsko-privrednih osnova koje se izrađuju za određeno šumsko-privredno područje na period od deset godina. Za dio radova koje društvo ne može obaviti angažiraju se kooperanti. Nadzor nad sječom po odjelima provode upravnici šumarija, koji i dostavljaju zahtjeve za javno oglašavanje sječe, izvoza i iznosa drvne mase koji se upućuje u Upravu Društva sa specificiranim količinama i cijenama iz Cjenovnika po pojedinoj vrsti drveta i lokaciji šume. **Nabavke usluga sječe i izvoza šume planirane su u vrijednosti od 2.656.268 KM ali nije vidljivo koliko će se postupaka provesti, u kojim odjelima, u kojoj količini, niti u kojem vremenskom periodu.**

---

⁷ „Sl. glasnik BiH“, br.39/14

Plan javnih nabavki je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka javne nabavke koji je propisan Zakonom. Osnovni elementi Plana su predmet javne nabavke, brojčana oznaka i naziv predmeta nabavke iz Jedinog rječnika javnih nabavki – CPV kod, procijenjena vrijednost, podjela predmeta na lotove, vrsta postupka, da li će biti zaključen ugovor ili okvirni sporazum, period trajanja ugovora ili okvirnog sporazuma, okvirni datum pokretanja i okončanja postupka, izvor finansiranja, podatak za koju godinu se Plan odnosi i dodatne napomene. U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju početi od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu, uzimajući u obzir trogodišnje planove, i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i osigurala transparentnost prilikom njihovog provođenja.

Tokom 2021. godine provedeno je 150 postupaka ukupne ugovorene vrijednosti od 4.923.224 KM (50% planiranog), od čega se na postupke vezane za izuzeće od Aneksa II dio B – usluge sječe i izvoza – odnosi 2.052.057 KM (77% planiranog). **Potrebno je pratiti izvršenje Plana javnih nabavki, razmatrati njegovo ostvarenje i u slučaju potrebe donositi odluku o revidiranju i usaglašavanju plana radi njegovog prilagođavanja nastalim promijenjenim uslovima.**

Preporuka:

- **sačiniti Plan javnih nabavki vodeći računa o osnovnim elementima Plana, tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako bi se osigurala transparentnost njihovog korištenja. U slučaju značajnog odstupanja između planiranih i realizovanih javnih nabavki blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.**

Revidirali smo postupke za nabavku usluga iz Aneksa II dio B u vrijednosti od 727.275 KM, te utvrdili sljedeće nedostatke:

- Kod sedam zaključenih ugovora nije definisan period uvođenja u posao nakon zaključenja ugovora. Tako se, na primjer, uvođenje u radove kooperanta Drvo - Dex d.o.o. Živinice za odjel 105 GJ Turija odvijalo 203 dana nakon zaključenja ugovora, dok za odjel 106 GJ Turija uvođenje u radove nije izvršeno u 2021. godini mada je ugovor zaključen 25. 1. 2021. godine.
- Ugovorima je definisana ukupna ugovorena količina sječe i izvoza drvene mase, te mjesečna dinamika radova, koje nisu ispoštovane u potpunosti. **Kod usluga sječe i izvoza drvene mase, ugovorenog iznosa od najmanje 671.175 KM, utvrdili smo značajno odstupanje između ugovorene i ostvarene količine (količine prikazane u tabeli ispod). Obzirom da prodaja drvene mase predstavlja osnovnu djelatnost Društva, navedeno odstupanje između ugovorene i ostvarene količine sječe i izvoza ima direktan utjecaj na ostvareni poslovni prihod i finansijski rezultat.**

Društvo nije uvelo kooperante blagovremeno u radove, kooperanti nisu ispunjavali ugovorenu mjesečnu dinamiku sječe i izvoza, a ugovori nisu sadržavali zaštitne klauzule što je, između ostalog, rezultovalo manjom realizacijom sječe i izvoza drvene mase od ugovorene. Navedeno je prezentovano u tabelarnom prikazu.

Naziv kooperanta	odjel i gospodarska jedinica	Period uvođenja u posao (dani)*	Ugovorena količina	Izvršenje	% izvršenja
			m ³	m ³	ukupno
Drvo - Dex d.o.o. Živinice	odjel 105, Turija	203	1.827	728	40
Drvo - Dex d.o.o. Živinice	odjel 106, Turija	-	0	0	0
Sp Suad Kladanj	odjel 38, Srednja Drinjača	13	1.446	1.178	81
SP Suad Kladanj	odjel 52, Gornja Drinjača	4	1.921	1.168	61
Vezir d.o.o. Čelić	odjel 4, Maoča	24	2.116	934	44
Vezir d.o.o. Čelić	odjel 5, Maoča	24	2.116	614	29
VIS-STON d.o.o. Kladanj	odjel 122, Majeвица	8	3.600	1.457	40
Mezetovići d.o.o. Kladanj	odjel 62, Srednja Drinjača	14	1.909	1.103	58
Mezetovići d.o.o. Kladanj	odjel 89, Gornja Drinjača	80	187	0	0
Vezir d.o.o. Čelić	odjel 15, Maoča	14	750	359	48
VIS-STON d.o.o. Kladanj	odjel 51, Janja - Tavna	7	740	782	106
UKUPNO:			16.612	8.323	50

* broj dana koji je protekao od dana zaključivanja ugovora do dana uvođenja u posao

Preporuka:

- **ugovore sačinjavati na način da sadržavaju period uvođenja u posao i zaštitne klauzule za zaštitu ugovora, te preduzimati sve mjere koje su na raspolaganju kako bi obezbijedila pravovremena i adekvatna realizacija ugovora.**

Kod pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja za nabavke usluga održavanja radnih mašina Caterpillar (izabrani dobavljač je Teknoxgroup BH d.o.o. Sarajevo sa kojim je zaključen ugovor u iznosu od 48.000 KM) i održavanja informatičke opreme (izabrani dobavljač je Imel d.o.o. Lukavac sa kojim je zaključen ugovor u iznosu od 19.500 KM) nije navedeno obrazloženje za provođenje ovog postupka javne nabave. Zakonom je propisano da se pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci, između ostalog, može provoditi kada se iz suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga ili razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču izuzetno i kad se zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati Zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak s objavnim obavještenja. Nije nam prezentirana dokumentacija da je vršena analiza i ispitivanje tržišta kako bi se utvrdile tehničke mogućnosti ostalih potencijalnih ponuđača, odnosno kako bi se odradile pripremne radnje za provedbu ovog tendera. Nisu nam prezentirane metode niti interne procedure istraživanja tržišta kako bi se utvrdio način procjenjivanja iznosa nabavke u cilju utvrđivanja cijene koštanja i konkurentnosti na tržištu.

Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je društvo provodilo procedure za odabir adekvatnog postupka, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, kako bi se obezbijedilo najefikasnije korištenje sredstava.

Uzimajući u obzir sve naprijed navedenog konstatujemo da nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u dijelu: donošenja Pravilnika o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova i Pravilnika o postupku direktnog sporazuma, sačinjavanja Plana javnih nabavki vodeći računa o osnovnim elementima, vršenja nabavke usluga sječe i izvoza šume u skladu sa potpisanim ugovorima zbog značajnog odstupanja između ugovorene i ostvarene količine nabavke, nisu provedene procedure za odabir adekvatnog postupka, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, kako bi se obezbijedilo najefikasnije korištenje sredstava.

Preporuka:

- **postupke javnih nabavki provoditi transparentno i odabrati odgovarajući postupak u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, s ciljem efikasnog korištenja javnih sredstava.**

10. SUDSKI SPOROVI

Prema predloženoj evidenciji nadležne službe, protiv Društva se vodi 91 sudski postupak. Postupci se najvećim dijelom se odnose na tužbe iz radnih odnosa. U toku 2021. godine na ime tužbi zaposlenika iz ranijeg perioda isplaćeno je 772.004 KM. Za postupke u vrijednosti od 331.000 KM nije izvršena procjena nisu su izvršena rezervisanja u finansijskim izvještajima, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, koji nalaže da rezervisanja treba priznati ako je vjerovatno da će podmirenje obaveze zahtijevati odljev resursa. Rezerviranje se priznaje kada:

- subjekt ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat nekog prošlog događaja;
- je vjerovatno da će za izmirenje obaveze biti neophodan odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi
- i može napraviti pouzdana procjena iznosa obaveze.

Preporuka:

- *rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, s ciljem fer i istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.*

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju:

Alida Selimović – voditeljica tima

Nermina Šabanović – članica tima

Ognjen Mustapić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	16.810.570	16.893.937
1	Prihodi od prodaje robe		18
2	Prihodi od prodaje učinaka	14.774.689	14.948.800
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		-
4	Ostali poslovni prihodi	2.035.881	1.945.119
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	17.099.580	17.225.403
1	Nabavna vrijednost prodane robe		-
2	Materijalni troškovi	1.423.251	1.406.394
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	11.335.878	11.079.637
4	Troškovi proizvodnih usluga	9.900.490	3.013.818
5	Amortizacija	397.354	540.086
6	Troškovi rezervisanja		-
7	Nematerijalni troškovi	1.170.953	1.235.729
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		50.261
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	128.999	-
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)		-
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	289.010	331.466
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	13.936	961.726
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		-
2	Prihodi od kamata	13.936	960.976
3	Pozitivne kursne razlike		-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		-
6	Ostali finansijski prihodi		750
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	68.704	37.953
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima		-
2	Rashodi kamata	68.704	37.953
3	Negativne kursne razlike		-
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		-
5	Ostali finansijski rashodi		-
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		923.773
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	54.768	-
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0		592.307
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	343.778	-
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	55.515	42.055
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava		-
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		-
5	Dobici od prodaje materijala	18.052	4.115
6	Viškovi	181	-
7	Naplaćena otpisana potraživanja		-
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	1.461	5.800
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	35.821	32.140
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	788.571	444.102
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		-
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		-
5	Gubici od prodaje materijala	8.522	1.754
6	Manjkovi	1.308	
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	6.737	67
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	772.004	442.281
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		-
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	733.056	402.047
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	99.860	99.860
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		-
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		-
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		-
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		-
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0		-
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0		-
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznajčajnih grešaka iz ranijih perioda	52.202	8.156
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznajčajnih grešaka iz ranijih perioda	206.278	524.280
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		-
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0		-
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	1.330.770	425.724
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		-
1**	Porezni rashodi perioda		-
2**	Odloženi porezni rashodi perioda		-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		-
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0		-
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	1.330.770	425.724
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		-
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja		-
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	1.330.770	425.724
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		-
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0		-
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	1.330.770	425.724
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		-
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu		-
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu		-
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		-
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0		-
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0		-
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0		-
	Ukupna neto sveobuhvatni gubitak perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	1.330.770	425.724
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	-678.693	-425.724
	a) vlasnicima matice	-652.077	-425.724
	b) vlasnicima manjinskih interesa		-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)		-425.724
	a) vlasnicima matice		-425.724
	b) vlasnicima manjinskih interesa		-
	Zarada po dionici:		-
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:	523	538
	- na bazi sati rada		
	- na bazi stanja krajem mjeseca	452	525

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

V. D. direktora
Senad Selimbašić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine					
JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj					
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	15.258.634	12747.745	2.510.889	2.957.989
1	Nematerijalna sredstva	1.160.122	949.919	210.203	318.191
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	13.458.993	11.305.992	2.153.001	2.493.453
3	Investicione nekretnine	423.373	343.896	79.477	92.023
4	Biološka sredstva	216.146	147.938	62.208	54.231
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva				-
06	Dugoročni finansijski plasmani				-
7	Druga dugoročna potraživanja				-
8	Dugoročna razgraničenja				-
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				-
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	1.771.615	296.120	1.475.495	2.169.181
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.295.589	296.120	999.469	1.077.401
2	Gotovina, kratk. potraživanja i kratkoročni plasmani	476.026		476.026	1.091.780
	Potraživanja za PDV	44.154		44.154	43.406
	Aktivna vremenska razgraničenja	3.351		3.351	3.351
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				-
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	1.603.006		1.603.006	272.240
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	118.636.255	13.043.865	5.589.390	5.399.319
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	3.022.216		3.022.216	-
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	21.655.471	13.043.865	8.611.606	5.399.319
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)			2.467.711	2.467.711
1	Državni kapital			1.258.533	1.258.533
2	Ostali osnovni kapital – dionički			1.209.178	1.209.178
3	Emisiona premija			-	-
4	Rezerve			124.056	124.056
5	Revalorizacione rezerve			-	-
6	Nerealizovani dobiti			-	-
7	Nerealizovani gubici			-	-
8	Neraspoređena dobit			215.768	215.768
9	Gubitak do visine kapitala			2.807.535	2.807.535
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				-
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			92.584	126.021
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			-	295.388
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				-
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			5.366.881	4.856.085
1	Kratkoročne finansijske obaveze			2.162.944	1.415.768
2	Obaveze iz poslovanja			1.286.616	1.318.277
3	Obaveze iz specifičnih poslova				-
4	Obaveze po osnovu plata i ostalih primanja zaposlenih			863.999	927.019
5	Druge obaveze			223.485	129.121
6	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			829.837	1.065.800
7	Obaveze za porez na dobit				-
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			121.925	121.825
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				-
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			5.589.390	5.399.319
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			3.022.216	-
	UKUPNO PASIVA (I+II)			8.611.606	5.399.319

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

V. D. direktora
Senad Selimbašić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Direktna metoda)			
JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj			
	Opis	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
1	Neto gubitak za period	(1.330.770)	(525.724)
	Usklađenje za:		
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	497.354	540.086-
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	(18.052)	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava		
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava		
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava		-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika		-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke		-
9	Ukupno (2 do 8)	479.302	540.086
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	77.932	67.847
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	395.697	398.824
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	(748)	(10.403)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja		
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	(252.425)	34.859
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	90.992	(356.137)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	8.100	213
17	Ukupno (10 do 16)	319.548	135.203
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)	(531.920)	(249.565)
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)	18.052	-
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana		-
21	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	18.052	-
22	Prilivi iz osnova kamata	-	-
23	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	-	-
24	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-
25	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)	158.726	-
26	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-
27	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-
28	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		-
29	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		-
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
30	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)	7.870.000	7.749.591
31	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	-	-
32	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-
33	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	7.870.000	-
34	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	7.749.591
35	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)	7.418.211	7.757.279
36	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-
37	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	7.757.279
38	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	7.418.211	-
39	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-
40	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)	451.789	-
41	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		7.688
42	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)	451.789	249.565
43	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)	672.594	7.688
44	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		241.877
45	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)	220.805	
46	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	265.813	23.936
47	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	45.008	265.813

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila 25. 2. 2022. godine.

V. D. direktora
Senad Selimbašić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine
JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	2.467.711	-	-	124.056	-2.438.283	153.484	-	153.484
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (1 ± 2 ± 3)	2.467.711	-	-	124.056	-2.438.283	153.484	-	153.484
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-425.724	-425.724	-	-425.724
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na 31. 12. 2020. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.467.711	-	-	124.056	-2.864.007	-272.240	-	-272.240
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020, odnosno 1. 1. 2021. god. (12 ± 13 ± 14)	2.467.711	-	-	124.056	-2.864.007	-272.240	-	-272.240
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-1.330.770	-1.330.770	-	-1.330.770
19. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
20. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19)	2.467.711	-	-	124.056	-4.194.773	-1.603.006	-	-1.603.006

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

**V. D. direktora
Senad Selimbašić**